

skrevet en polarforskningens saga end historien om polarekspeditionernes teknik og deres geografiske opdagelser. Det er en spændende læsning, og forfatteren er behagelig nøgtern i sin vurdering af de forskellige ekspeditioner og deres ledere, selv i sager som f. eks. Amundsen – Scott rivaliseringen, hvor en englænder ikke kan undgå at være følelsesmæssigt involveret.

Bogen er illustreret med en række gengivelser fra Cooks, Bellinghausens, Ross' og Scotts ekspeditioner o. s. v., men særlig de første kommer teknisk set langt fra på højde med originalerne.

Børge Fristrup.

Ejnar Mikkelsen: Svundne tider i Østgrønland. Fra stenalder til atomalder. Gyldendal 1960. 238 sider. 17 × 24 cm. Kr. 24,75.

En festlig bog fra J. E. C. Rasmussens smukke forsidebillede med konebådsexpeditionen på vej til Angmagssalik 1883, til den stadig oplagte kaptajns polemiske indlæg om spiritusordningen i Østgrønland på bogens sidste sider. Undervejs har vi hørt om Ejnar Mikkelsens oplevelser fra 1933, da han som embedsmand er om bord på »Gertrud Rask« på vej til Østgrønland, og til han efter opholdet i Amerika under krigen igen er tilbage i sit elskede Østgrønland. Stadig lige oplagt fortæller han om mærkelige mennesker han har mødt på sine rejser i Grønland, og han giver sin vurdering af udviklingen, for som han selv skriver, så er han i dag den eneste nulevende mand, der har truffet vore dages østgrønlanderes stamfædre, ureskimoerne, og som tilmed har haft den oplevelse og lykke nu og da gennem et langt liv at kunne følge deres færd, og til slut blive betroet at lede dem det sidste stykke af vejen mod målet.

Ejnar Mikkelsen er langt fra altid enig med den officielle grønlandspolitik (dette ville også stemme dårligt med kaptajnens temperament), og læser man hans bog, kan man vel ikke lade være at spekulere over, om denne lille primitive stamme af eskimoer er blevet lykkeligere end før, men ét er sikkert, befolkningen er sundere og talrigere end før, og takket være folk som Ejnar Mikkelsen blev de reddet for civilisationen og overlevede, hvad enten dette så skal tages som et gode eller ikke.

Børge Fristrup.

Gerhard Aymans: Caithness. Wandlungen der Wirtschaftsstruktur und der Wirtschaftslandschaft in den nordöstlichen schottischen Hochlanden.

Inaugural-Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde der Philosophischen Fakultät der Rheinischen Friedrich-Wilhelms-Universität zu Bonn. Bonn 1961. 275 sider, 32 illustrationer.

Caithness er begunstiget fremfor størstedelen af Skotland ved sin relativt ringe højde, den kalkrige jordbund og regnlæ, og har derfor fra præhistorisk tid haft større befolkningstæthed. Dertil kommer, at Caithness lå uden for det område, hvor Kelterne kunne vinde indflydelse efter vikingevældets sammenbrud, og derfor forblev denne halvø det eneste område af det skotske højland, der aldrig blev organiseret på stammeretsligt grundlag.